

dat is dan tot 0,1 microwatt (één tien-miljoenste deel van één watt), die toon van 1 kHz nog steeds waarneembaar is en zelfs heel goed wanneer we de luidspreker met het oor tot op één meter benaderen.

Wist U verder dat bij muziek in de hoge frequenties maar heel weinig vermogen zit en dat is maar goed ook, want: wanneer iemand een luidspreker de weinig relevante specificatie van 40 watt geeft, dan moeten we daaraan toevoegen dat wanneer U werkelijk een luidspreker dit vermogen zou laten opnemen met een constante toon van 15 kHz het zo gebeurd zou zijn met de hoge tonen eenheid.

Bij luidsprekers bedoeld voor muziekweergave onder **normale huiskamer omstandigheden** (dus niet tijdens een rumoerig feest, in een discotheek of in de open lucht) behoort geen krampachtige relatie met een vermogens-specificatie. U kunt tenslotte een luidspreker die dan zogenaamd voor 30 watt wordt opgegeven best met een 20 watt versterker stuk maken (volume-regelaar en lage-tonen-regelaar continu op maximum) en met een 200 watt versterker heel laten (een enkele maal korstondig een flinke piek).

Vooruitlopende op een verdere uiteenzetting over dat krampachtige vastzitten aan een vaste relatie tussen opgegeven vermogen van een luidspreker (zoals dat tegenwoordig wordt gespecificeerd) tot dat van een versterker, zouden we eigenlijk graag die vermogensspecificaties van luidsprekers gewoon weg laten of in de toekomst op een hele andere manier vermelden. In zulke specificaties zouden dan ondermeer cijfers moeten worden gegeven inzake de tijdsduur dat een bepaald signaal van een gegeven frequentie aan een luidspreker wordt toegevoerd zonder deze te beschadigen. Hangende een onderzoek waarin wij bezig zijn dit voor de toekomst op duidelijke wijze over te brengen gelieve U voorlopig, wat het vermogen betreft, luidspreker-specificaties naast U neer te leggen. Overigens kunnen we U ter verdere geruststelling mede delen dat het reparatie-bestand van B & W luidsprekers miniem genoemd mag worden: U heeft er dus duidelijk gewoon fijn mee naar muziek geluisterd!

Wie nu echt veel geluid wil - en dan bedoelen we nadrukkelijk diegenen onder U die meer willen dan een realistisch kamerniveau - bedenke vooral dat **het formaat van een luidspreker geen verband heeft te houden met de af te geven geluidsdruk!** De kleine DM5 geeft bepaald geen geringere geluidsdruk dan de vrij forse DM6.

Daarom: wie veel onvervormd geluid wil hebben en beschikt over een forse versterker, kan beter aan elke kant vier DM-vijfjes gebruiken dan één DM6. Bovendien zijn acht DM-vijfjes nog iets goedkoper dan twee DM-zessen en dan kunt U echt "lekker hard". U weet wel fijn dynamiek horen en niet uit de versterker want die heeft geen dynamiek zoals we voor de zekerheid telkens nog maar eens een keer herhalen.

Als gezonde voorbeelden uit de praktijk met tevreden muzikliefhebbers kunnen we gevallen noemen van luisteraars die met een Luxman L-30 versterker (ca. 2 x 35 W) heel veel plezier aan hun DM-zessen beleven en de volume-regelaar nooit op maximaal hebben. Dat is een kwestie van "luis terpatroon". Anderzijds zijn er ook luisteraars die toevallig al een Luxman L-308 hadden (ca. 2x60 W) en als tweede paar luidsprekers voor een ander vertrek met veel succes DM-vijfjes gebruiken zonder deze luidsprekers "uit te branden". Ook dat is een kwestie van "luisterpatroon".

Tevens willen we op deze plaats even van de gelegenheid gebruik maken om U er nadrukkelijk voor te waarschuwen dat op normaal kamerniveau een hele grote versterker anders of beter zou klinken dan één van het vermogen dat voor U voldoende is. De verkondiging van deze nog steeds te vaak ontmoette wijsheid berust op een combinatie van psycho-acoustische gronden en door nerin gedreven - weliswaar soms onbewuste - onwaarachtigheden versterkt met behulp van schakelkasten die de wetten van de electronica en de acoustiek met voeten kunnen treden.

Hoe meer Hi-Fi zich ontwikkelt als een commerciële bron van "zakken vullen" hoe minder wij in onze voorlichting zullen schromen stelling te nemen tegen de Hi-Fi verdwazing en verloederings. Om het nog eens duidelijk te stellen: we zijn beslist niet boos op "status versterkers" (die overigens soms wel "vermogens-verzwakkers" zijn) en op verder leuk electronisch speelgoed en juwelen. Spelen kan heel prettig zijn en ons ondermaat bestaan is bepaald niet onbeperkt, so what?

We zijn er echter hevig tegen dat achteloze muzikliefhebbers in hun eigen luisterpatroon, als dat alleen gericht is op muziekweergave zonder nevens wens van spel, op volkomen onwetenschappelijk onjuiste nonsens-gronden nodeloos duur spel wordt aangepreerd dat in wezen geen cent verbetering brengt maar wel vaak duizenden guldens extra kost!